

Douwes natuurnieuws september 2024

• Wieringermeer

Wintervoedselakker

Van belang voor overwinterende akkervogels!

Geelgors,
foto: Johan van der Vegt

Torenvalk,
foto: Henk Post

Patrijs (rechts),
foto: Johan van der Vegt

Een wintervoedselakker is een zeer grote 'voedertafel' bestaande uit granen en kruiden die niet worden geoogst of onder geploegd.

Deze akkers vormen een rijke voedselbron en bieden dekking aan de akkervogels. Niet geoogste zaden dienen voor de overwinterende akkervogels zoals graspieper, ringmus, geelgors en patrijs als voedsel.

Wintervoedselakkers bieden ook veldmuizen voedsel en dekking. Roofvogels als torenvalk en uilen profiteren hiervan. Daarnaast komen in de zomer op de wintervoedselakkers veel insecten voor die ook als voedsel voor de akkervogels dienen.

Deze wintervoedselakker maakt deel uit van het stelsel Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). Voor meer informatie over agrarisch natuurbeheer: www.anvhollandsnoorden.nl

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door:

Deze infoborden zijn mede mogelijk gemaakt door de:

Tijdens een ronde door de Wieringermeer polder zijn er plekken met akkerranden waarin wij - zie bovenstaande afbeelding - vogels en vlinders mogen verwachten. In een sloot langs de Medemblikkerweg troffen wij, na wat speurwerk, dan ook een **dodaars** (foto links) aan, in een nog mooi broedkleed. Na verschillende duikpogingen zwom de **dodaars** (foto rechts) snel naar de wal, uit ons zicht.

Bij bollenakkers wordt inundatie gebruikt om de bodem vrij te maken van aaltjes, onkruid en bollenresten. Deze aanpak voorkomt het inzetten van (te veel) chemische bestrijdingsmiddelen. Zo'n plas trekt ook veel vogels aan.

Wij zagen twee **groenpootruiters** aan het foerageren op wat grotere afstand. Plots vlogen ze op en heb ik gelijk een plaatje geschoten (foto links). Op de foto rechts bleek duidelijk dat er gecommuniceerd werd.

Bij de kassen zijn waterpartijen aangebracht, wat veel **kemphanen** (foto links) en een enkele lepelaar aantrok. Het blijft opletten, temeer omdat er zich vaak ook **watersnippen** (foto rechts) in de kant willen verbergen. Eén liet zich gedeeltelijk zien vanuit een pol, maar al gauw kwamen er meer in beeld.

Bij de akkerranden fladderden verschillen vlinders rond, echter niet echt spectaculair. Een **citroenvlinder** (foto onder links) vond het koninginnenkruid aantrekkelijk en snoepte er lekker van.

Op een zonnige plaats lieten rupsen zich koesteren door het zonnetje. De groene rups (foto rechts) is van een **spanner**, een nachtvlinder. Het voorste deel van deze rups is de kop, daarna komen er vier borstpootjes, vier buikpootjes, en achteraan zijn er nog twee naschuiers.

De kleur van de **atalanta rups** rechts is wat donkerder dan van links: laat u zich niet op het verkeerde been zetten vanwege de kleur.

Vrijdag was er plotseling een explosie van **dagpauwogen**. Op de vlinderstruiken zaten er soms wel 20, samen met een enkele kleine vos, atalanta en wat distelvlinders. Nu maar hopen dat het landelijk ook zo is.

• Exoten

Zaterdagmorgen werden wij na de koffie pauze bedreigd door een **rode Amerikaanse rivierkreeft** (foto links) in het streekbos te Bovenkarspel. Zoals u ziet, mist de linkerschaar en poot, maar wel dapper zwaaiend met de rechter. In de middag was een **Chinese wolhandkrab** (foto rechts) de betonrand van het

molentje van de Koopmanspolder aan het beklimmen. Al een hele tijd had ik er niet een gezien - zouden er nu weer meerdere daar zitten?

• Indringer

Dankzij een telefoontje van het transportbedrijf Bultsma te Andijk, mijn vroegere werkgever, gaf men mij te kennen dat er bij hen een vleermuis hing, in de gang naast de afdeling Planning.

Natuurlijk ben ik er gelijk heen gereden en heb ik deze **ruige dwergvleermuis** (zie foto rechts) van de muur geplukt en veiliggesteld.

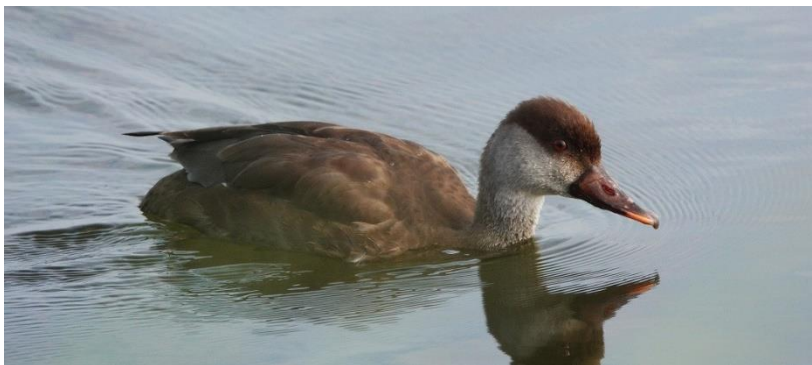
Thuisgekomen heb ik die in een kast geplaatst. De volgende dag was tie al foetsie; die zal zijn of haar plekje-elders wel gevonden hebben.

• Bijzondere soorten

Zodra er een aparte soort wordt gespot, spurt de vogelaar direct naar de locatie. Kijker en telescoop draaien alle kanten op om de bijzonderheid te kunnen noteren. Bij Onderdijk, net voorbij het Nesbos, was een witvleugel stern en een grote stern gezien. Toen ik zelf ook naar de spotterslocatie ging, zag ik bekende **vogelaars** op scherp staan. Gedurende de tijd dat ik met hen sprak, heb ik de bijzondere soort echter niet gezien. Op de terugweg hoorde ik het geroep van de **grote stern** en kon deze op de korrel nemen.

De volgende dag zwom vlak bij mij een vrouwelijke **krooneend** (foto links) voorbij en tja, dan denk je: dat is vast een ontsnapt exemplaar. Maar goed, omdat de pootjes onderwater zijn, kan je geen ring zien. Uiteraard werd ik daar, na invoering bij waarneming.nl, terecht op gewezen.

• Onwaar

Tijdens de observatie van lepelaars zag ik er dat er ook een blauwe reiger tussen stond die heftig stond te pikken, maar in wat? Na wat plaatjes geschoten te hebben, bleek dat deze een forse kikker te pakken had. Doordat de kikker zijn tenen om de snavel wist te krijgen, verliep deze maaltijd niet al te vlot.

• Beleving

Vrijdagmiddag zit ik met Mark, de kraanmachinist van Schadeberg, aan de Veilingweg bij het Voedselbos op een balk de werkzaamheden door te nemen van afgelopen drie dagen. Landt er zomaar een jonge, onervaren **zwarte kraai** op de balk naast mij, notabene om ons af te luisteren. Even daarna neemt deze plaats op mijn schoen. Mark vraagt verbaast "Doen ze dat wel meer?"

Maar het kan ook u overkomen!

Het gaat dan om jonge vogels waarvan de ouders hun kroost nog niet hebben gewezen op de gevaren, zoals die van de mens. Zondagmiddag kwam ik weer op dezelfde locatie en al krijsend kwam er een **kraai** (foto onder) aanvliegen en landde - alsmear kwetterend tegen mij - op het informatiepaneel op een meter afstand. Daarna heb ik even het terrein bezocht, gevolgd door... u raad het al.

Douwe Greydanus